

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

(Ανέκδοτο)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

Στην πρώτη του Έλληνική, ήταν και δύο παιδιά πολύ σύμφωνα κι αγαπημένα μεταξύ τους. Πώς τα θυμάμαι. Το ένα παχουλό σά γουρινόπουλο το άλλο τσίφρας σσοτός. Καθόνταν πλάι-πλάι στο θρανίο. Ξαθιαν με τὰ μούτρα σχεδόν κολλητά στο ίδιο βιβλίο, κι όλη την ώρα του μαθητή, συζητονθένιαζαν ανέκδοτα. Στην περιόδεια του ξύλου, όσο τις έρωρε ο ένας, εμώρφαζε από πόνο ο άλλος. Κοιτούσαν όμως κι' αμείλιχτα και τὰ δυό. Λέξη δέν ήξεραν νά σου πούν ποτέ. "Άξαφνα ο δάσκαλος ρωτούσε τόν πρώτο:

— Πώς κάνεις, βρέ σύ, ο παρασκέμενος ;
 Γ' άπάντησι το γουρινόπουλο έσκαζε τόν κοινό βιβλίο περιόδεο.

— Ο δάσκαλος στόν άλλον :
 — Πές το σύ !

Μιλιά κι' ο τσίφρας.
 Και τότε ο δάσκαλος, απλώνοντας δυό δάχτυλα και τρίβοντας τόνα με άλλο :

— Έίσαστε ένα ζευγαράκι βρόδια έδεφτού !
 μα ένα ζευγαράκι βρόδια !..

Σχάλασε στά γέλια. Και τὰ δυό άχώριστα παιδιά τὰ λέγαμε ετό ζευγαράκι.

Έν' άλλο παιδί, που ήταν αιωνίως βρώμικο, όταν τδβλεπε, ο Διονυσιάδης τού έλεγε :
 — Ούλη ή βρώμα που κίσημου γίνικε άνθροπος κι' ήρθε στο σχολείο !

Κι' έν' άλλο, ποηρό, που καθόταν στην τάξη με το χοντρό του έπαυροφού —δη για τó κρού, αλλά για τή βέργα— ο Διονυσιάδης, για να τó δείρη, τού τó σίκρισε ως τó κεφάλι, λέγοντας :

— Δέν πά να φοράς χίλιες γούνες ; Τó βρίσκο έγώ τó ψαχνό ! Τό βρίσκο έγώ τó ψαχνό !..

"Υστερ' άπ' αυτά, δέν θ' άπορήσετε άν σας πώ, πως ή παράδοσι τού Διονυσιάδης ήταν περιόδη και πανηγύρι.

Μας μάθανε την άρχαία —έκεινο τόν καιρό τήν άρχίζαμε από τó άφραβγάρι με τὰ Γα και τὰ ό ά— αλλά μας μιλούσε στην πιο γνήσια και την πιο παραστατική ζωντανή γλώσσα. Ήταν δημοκιστής... χωρίς να τó ξέρη, από ένστικτο. Στη δημοική μας ξηγηοίσε τούς χαριτωμένους διαλόγους τού Λουκιανού κι' μας έκανε κάθε τόσο να ασταραρούμε από τὰ γέλια. Και τó Έννυτιο, και τήν Κύρου Παιδεία, και τó Χρισόστομο, και όλα. Μά τó φρόγε του ήταν οι Αισώπειοι μύθοι και τ' άστεία τού Ήροκλη. Πώς τ' άλάτιζε, πως τὰ ζωντανέια, πως μας δίνε να καταλάβουμε και τó γράμμα τους και τó πνεύμα !

Και ποτέ με πολλά λόγια. Με λίγα πάντα και δεμένα. Τά έπιώθη, τά διδαχτικά συμπεράσματα, τά φιλοσοφικά μας άφνε να τὰ βγάζουμε μόνοι μας. Άλλά μας βοηθούσε άπως ποτέ ίσως δάσκαλος δέ βοήθησε μαθητή.

Τό ίδιο θαύμασος ήταν στη διδασκαλία τής Ίστορίας, τής Μυθολογίας, τής Γεωγραφίας, και καθαυτό άνυπέριθτος στη διδασκαλία τών Μαθηματικών. Μυσλό τετραγωνικό κι' ή λογική προ-

σοποιουμένη. Άπ' αυτό τó ανέκδοτο, θα καταλάβετε. Κάποτε είπε σ' ένα μαθητή με θυμό :

— Σήκου άπάντο !

Έκεινος ροθήθηκε και, για ν' άποφυγή ή να κερδίση καιρό, ρώτησε :

— Έγώ ; Έμένα τó λέτε ;

Κι' ο δάσκαλος :

— Άμ' άφοι σέ κοιτάζω ; Δέν είμαι κανέναν άλλοιθορος, να μιλώ άλλου σου και να κοιτάζω έμένα !

Ήγνογραφούσε ακόμα στην έντέλεια. Τά σχήματά του στόν πίνακα με τήν ζωιλία χαρούσαν να τὰ βλέπης. Έκανε κίλους που ένόμιζες πως ήταν με διαθήκη. Κι' ό,τι πράγμα μας περιόρασε, μας τó ζωιγράφιζε καλά : μά πουλί, μά λουλουδι, μά έργαλειό, μά μηχανή. Στο Δημοτικό, οι τοίχοι ήταν γεμάτοι από ιχνογραφημάτá του που τάχαμε για έπιδείγματα. Δάσκαλος άληθινός, με τὰ δια του.

Οι σημερινοί μπορούν νάχουν άφρισε τή βέργα ως «άνταπαιδαγωγική», αλλά πόσοι άπ' αυτούς έχουν πραγματικώς τήν παιδαγωγικότητα. που είχε ο παλιός αυτός δάσκαλος ; Θά μετρούνται στα δάχτυλα, ύποθέτω...

Φανταστήτε τώρα τήν παιδική μου έκκληξη, όταν πρωτόεδα τó δάσκαλό μου, που τόν είχα για τó σοφό τών σοφών, να μελετά σά μαθητής !

Ήταν ένα πρωί, στο ιδιωτικό του σχολείο, στο σπίτι του. Είχα πάει λίγο νοστήρα, για να τόν πάρω να πάμε στο Δημοτικό, που άκόμα τότε ήταν εδωαφηνής. Και τόν βρήκα καθιμένο σ' ένα τραπέζι γεμάτο λεξικά.

Διάβαζε σ' ένα μικρό βιβλίο, από μέσα του, σήκωνε κάθε τόσο τὰ μάτια του στο κενό, σά να συλλογιόταν, σά νάθελε κάτω να βρηί, να θυμηθί, κι' έπειτα άνοιγε βιαστικά ένα λεξικό, τó φιλομετρούσε, έβρισκε κείνο που ήθελε, μάθαινε κείνο που δέν ήξερε, κι' έξακολουθού-

σε τó διάβασμά του.

— Κάτσε, μου είπε, και τώρα πάμε.

Κάθησα από θρανίο και τόν παρακολουθούσα.

Πολύ συχνά άνοιγε τó λεξικό. Κι' άπορούσα : Τόσα λοιπόν πράγματα δέν ήξερε ; Αυτός που μου φανόταν πως τὰ ξέρε όλα ;

Κάντεψα να που χάσο τήν ύπόληψη. Δέν κατάφερα άπως παρό να τόν αγαπήσω περισσότερο από τότε που τόν είδα —και τόν έβλεπα κατόπι κάθε μέρα— να μελετά σά μαθητής.

"Υστερα έμαθα πως έτοιμαζόταν να πάη στην Άθήνα, να δώσει έξετάσεις για έλληνοδιδάσκαλος.

Και χάριμα που θά τόν είχ' ακόμα ένα χρόνο στο Έλληνικό.

Τελειώνω τή ζωιγραφία μου πρώτου μου δασκάλου μ' έκεινο που έφραζε ν' άρχισω : με τó φυσικό του.

Έκεινο τόν καιρό ήταν άντρας ίσαμε τριάντα, τριανταέντε χρονών. Άνάστημα μάλλον ψηλό και κορμί μάλλον γεμάτο. Πρόσωπο δλοστρογγύλο με

